

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 21 marca 2019 r.

PS-Ka. 431.1.2019.4

Pani
Lilia Marciniak
Kierownik
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. 1000 lecia 8
62 – 874 Brzeziny

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu, w dniach 4, 5, 11 i 13 lutego 2019 r., przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzezinach, z siedzibą pod adresem: 62 – 874 Brzeziny, ul. 1000 lecia 8, określanym w dalszej części skrótem „GOPS”.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości przyznawania świadczeń oraz kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej.
Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 4 marca 2019 r.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń.

I. W zakresie kadry zatrudnionej w GOPS, stwierdzono, że:

1) kierownik i pracownicy GOPS realizujący zadania pomocy społecznej tj.:

- 2 specjalistów pracy socjalnej, starszy pracownik socjalny i pracownik socjalny, posiadają na zajmowanych stanowiskach wymagane kwalifikacje, zgodnie z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.),
- 10 opiekunek świadczących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy oraz 4 opiekunki świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, posiadają na zajmowanych stanowiskach wymagane kwalifikacje, zgodnie z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej, ww. rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, jak i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598 ze zm.),

2) spełniony jest ustawowo określony wymóg zatrudnienia pracowników socjalnych w GOPS proporcjonalnie do liczby ludności gminy, wynikający z przepisu art. 110 ust. 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.

II. W zakresie prawidłowości przyznawania świadczeń pomocy społecznej, sprawdzeniu poddano dokumentację losowo wybranej próby badawczej, stanowiącej co najmniej 20% liczby osób/rodzin korzystających z realizowanych przez GOPS form pomocy w okresie objętym kontrolą (jednak nie mniej niż 10 osób/rodzin w przypadku gdy badany obszar w powyższej wartości nie jest możliwy do skontrolowania, z uwagi na obszerność dokumentacji), tj. wybranych losowo akt 44 osób/rodzin, w tym 105 spraw, zakończonych 101 decyzjami administracyjnymi.

W wyniku analizy powyższej dokumentacji, stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości, które szczegółowo zostały opisane w protokole kontroli.

1. Decyzje administracyjne nie spełniają wymogów art. 107 § 1 pkt 4, pkt 7 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) w zakresie: podstawy prawnej, uzasadnienia prawnego i pouczenia decyzji.
2. W przypadku 4 środowisk, które korzystały z pomocy w związku z poniesieniem strat w wyniku zdarzenia losowego, GOPS sporządził rodzinny wywiad środowiskowy na niewłaściwym kwestionariuszu wywiadu tj. na części I kwestionariusza wywiadu, a winien być na VII jego części – co stanowi naruszenie przepisu § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1788).
3. W jednym przypadku GOPS o niezalutwieniu sprawy w terminie zawiadomił wnioskodawcę w niewłaściwym trybie - czym naruszył przepis art. 36 § 1 i § 2 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.
4. W 2 ze sprawdzonych spraw wydane decyzje nie stanowią o zmianie/uchyleniu decyzji ostatecznej, zawierają natomiast zapis, iż „*Traci moc decyzja nrz dnia w części dotyczącej wysokości odpłatności*” - co narusza przepis art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.
5. Świadczenie niepieniężne w formie schronienia, przyznane zostało na okres przed dniem wydania decyzji - co stanowi naruszenie przepisu art. 106 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej.
6. W 2 ze sprawdzonych spraw wydane decyzje stanowią o uchyleniu decyzji ostatecznej w całości, przy czym wobec stwierdzonej bezprzedmiotowości tych spraw, należało stwierdzić ich wygaśnięcie – powyższe stanowi naruszenie przepisu art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej, w związku z przepisem art. 162 § 1 pkt 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.
7. W przypadku 5 ze sprawdzonych spraw GOPS dokonał niewłaściwego ustalenia dochodu osoby/rodziny, co stanowi naruszenie przepisu art. 8 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej. Należy przy tym dodać, że powyższa nieprawidłowość w jednym ze środowisk miała wpływ na wysokość przyznanego świadczenia (zasiłek stały), natomiast nie miała wpływu na zasadność przyznania świadczenia w pozostałych 4 sprawach (posiłek).
8. W przypadku 10 ze sprawdzonych decyzji, nadano im rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108) lub opatrzone je art. 130 § 4 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, przy czym termin ich realizacji wyznaczony został po upływie terminu do wniesienia odwołania – powyższe stanowi naruszenie ww. przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.
9. W 2 decyzjach wyznaczano termin ich realizacji przed upływem terminu do wniesienia odwołania, przy czym decyzjom tym nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności – powyższe narusza przepis art. 130 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.
10. W 2 sprawach GOPS nie sporządził aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego u osoby korzystającej ze stałej formy pomocy (pobyt w dps i zasiłek stały) – co stanowi naruszenie przepisu art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.

11. W 2 przypadkach GOPS wydał decyzję z uchybieniem ustawowo wymaganego terminu do jej wydania – czym naruszony został przepis art. 35 § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

III. W zakresie realizacji 17 zaleceń pokontrolnych, jakie wydał wojewoda wielkopolski w piśmie z dnia 8 października 2010 r. Nr PS.Ka-22.0931-2-7/10 kierownikowi GOPS po ostatniej kontroli ustalono, że GOPS:

- zrealizował 15 zaleceń pokontrolnych, co szczegółowo opisane zostało w protokole kontroli,
- częściowo zrealizował zalecenie pokontrolne, dotyczące nadawania decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności, w sytuacjach określonych w przepisie art. 108 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku 7 ze sprawdzonych spraw GOPS nadał ten rygor, jednocześnie wyznaczając termin realizacji decyzji po upływie terminu do wniesienia odwołania,
- nie zrealizował zalecenia pokontrolnego, dotyczącego wydawania decyzji administracyjnych spełniających wymogi określone w przepisie art. 107 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

Jak stwierdzono podczas kontroli, wszystkie ze sprawdzonych decyzji zawierają nieprawidłowości, szczegółowo opisane w protokole kontroli, w zakresie: podstawy prawnej, uzasadnienia prawnego i pouczenia decyzji.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zalecam:

1. Wydawanie decyzji administracyjnych spełniających wymogi art. 107 § 1 pkt 4, pkt 7 i § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego tj. w zakresie: podstawy prawnej, uzasadnienia prawnego i pouczenia decyzji.

Zauważyć należy, że pomimo otrzymania przez GOPS do wykonania zalecenia pokontrolnego o tej samej treści już po ostatniej kontroli, przeprowadzonej w 2010 r., powyższą nieprawidłowością dotknięte były wszystkie decyzje (w liczbie 101) wydawane przez GOPS w sprawach świadczeń pomocy społecznej, które podlegały niniejszej kontroli.

Z tego też względu kierownik, w ramach sprawowanego nadzoru oraz pracownicy GOPS winni dołożyć wszelkich starań, aby w dalszej pracy wyeliminować ww. nieprawidłowość.

2. W przypadku konieczności ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób/rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego, sporządzanie rodzinnego wywiadu środowiskowego wykorzystując każdorazowo do tego celu odrębną, właściwą część kwestionariusza wywiadu środowiskowego – zgodnie z przepisem § 10 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

3. Zawiadamianie strony o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie, nawet z przyczyn niezależnych od GOPS, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin zakończenia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia – zgodnie z przepisem art. 36 § 1 i § 2 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

4. W przypadku konieczności wzruszenia decyzji, w związku z zaistnieniem okoliczności wskazanych w art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej, wydawanie decyzji stanowiących o zmianie/uchyleniu decyzji ostatecznej – zgodnie z przepisem art. 163 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z przepisem art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

5. Przyznawanie świadczeń w formie schronienia, nie wcześniej niż od daty wydania w tej sprawie decyzji - zgodnie z przepisem art. 106 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej.

6. W sytuacji gdy decyzja staje się bezprzedmiotowa, wydawanie decyzji w sprawie jej wygaśnięcia w trybie art. 162 § 1 pkt 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

7. Ustalanie sytuacji dochodowej osób/rodzin ubiegających się o świadczenia pomocy społecznej - zgodnie z przepisem art. 8 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.
8. W przypadku gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, o którym stanowi art. 108, bądź została ona opatrzona art. 130 § 4 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, realizowanie pomocy przed upływem terminu do wniesienia odwołania od decyzji.
9. W przypadku gdy decyzji nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, o którym stanowi art. 108, bądź nie została ona opatrzona art. 130 § 4 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, realizowanie pomocy po upływie terminu do wniesienia odwołania od decyzji – zgodnie z przepisem art. 130 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.
10. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, sporządzanie aktualizacji wywiadu środowiskowego w ustawowo wymaganym terminie do jego przeprowadzenia - zgodnie z przepisem art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.
11. Wydawanie decyzji administracyjnych w ustawowo określonych terminach - zgodnie z przepisem art. 35 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Monika Donke-Cieśliewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Rada Gminy Brzeziny
62 – 874 Brzeziny ul. 1000 lecia 8

Dokument sporządziła: Ewa Nadera
starszy inspektor wojewódzki

Data sporządzenia dokumentu: 22 marca 2019 r.